

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๐๐, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

_____. ฎีกาภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. ปกรณ์วิเสสภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กัญญา จงฉานสิทธิ. คู่มือการใช้ยาสมุนไพรประจำบ้าน (๑) ระบบทางเดินหายใจ. กรุงเทพมหานคร : นักพิมพ์สายธาร, ๒๕๔๖.

พัฒนาระบบยาแห่งชาติ. คณะกรรมการ. บัญชียาจากสมุนไพร พ.ศ. ๒๕๕๔. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๔.

พัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ. คณะอนุกรรมการ. คู่มือการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕. นนทบุรี : คณะกรรมการอาหารและยา, ๒๕๕๕.

จันทร์กระจ่าง สิริสรรพสวัสดิ์. สมุนไพรไทยมรดกจากบรรพชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญา, ๒๕๔๖.

ใจเพชร มีทรัพย์ (หมอเขียว). ย่านางสมุนไพรมหัศจรรย์. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพมหานคร : อีระการพิมพ์, ๒๕๕๒.

ทวี วรคุณ. **หมอชีวโกมารกัจจ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : บริษัท สร้างสรรค์บุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๑.

เทวัญ ธาณิรัตน์, นพ. และคณะ. **แนวทางการดูแลผู้ป่วยอัมพฤกษ์อัมพาตด้วยการแพทย์ผสมผสาน**. นนทบุรี : สำนักการแพทย์ทางเลือก, ๒๕๔๘.

_____. **แนวทางการพึ่งตนเองด้านสุขภาพของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากพิษโลหะหนัก**. นนทบุรี : สำนักการแพทย์ทางเลือก, ๒๕๔๘.

นันทวัน บุญประภัสร์, รศ.ดร. **ศัพท์แพทย์ไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ประชาชน จำกัด, ๒๕๓๕.

บรรพต ชูณหสวัณ, นพ. **ธรรมชาติบำบัดในมือแพทย์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์รวมธรรม, ๒๕๔๐.

ป. ประภัสสร. **คัมภีร์พยาธิยัมขึ้นเมื่อเจ็บป่วย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร : บ้านลานธรรม, ๒๕๕๐.

ประทีป ชุมพล, รศ. **ประวัติ ปรัชญา นายแพทย์และตำรายาในแพทย์แผนไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๖.

_____. **ประวัติศาสตร์การแพทย์แผนไทย : การศึกษาจากเอกสารตำรายา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๔.

ประพต เศรษฐกานนท์. **ประมวลตำรับยาไทย**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ศรีปัญญา, ๒๕๕๔.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **อายุยืนอย่างมีคุณค่า**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๐.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก, ๒๕๕๐.

พุทธทาสภิกขุ. **ยาระงับสรรพโรค**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมิต, ๒๕๕๐.

พระมหาประดิษฐ์ จิตตสวโร. **ธรรมะบำบัด**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๒.

เพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ. **ประวัติ วิวัฒนาการและการประยุกต์ใช้การแพทย์แผนไทย**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิการแพทย์แผนไทย, ๒๕๕๐.

รุ่งรัตน์ เหลืองนทีเทพ. **พืชเครื่องเทศและสมุนไพร**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๐.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. พิมพ์ครั้งที่ ๓๓, **พุทธศาสนสุภาษิต (เล่ม ๑)**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

วิชาการ, กอง. มหาวิทยาลัยธรรมกายแคลิฟอร์เนีย. **สรรพศาสตร์ในพระไตรปิฎก**. แคลิฟอร์เนีย:
มหาวิทยาลัยธรรมกาย, ๒๕๕๑.

วิโรจน์ สุ่มใหญ่,ภก. **คู่มือชาวบ้านการใช้ยาอย่างปลอดภัย**. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์โฮมสวีทโฮม,
๒๕๓๗.

วีระยุทธ ชาญเวชศาสตร์. **หมอบุ๊บ้าน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมชาติ, ๒๕๔๑.

วุฒิ วุฒิธรรมเวช. **เภสัชกรรมไทยรวมสมุนไพรฉบับปรับปรุงใหม่**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,
๒๕๔๐.

ศิริน. **อายุรเวท ศาสตร์แห่งชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๓, สมุทรปราการ : เพ็ญวัฒนา, ๒๕๕๐.

เศรษฐมนันตร์ กาญจนกุล. **ร้อยพรรณพืชสมุนไพรใกล้ตัว**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์
,๒๕๕๑.

ศุภกิจ สุวรรณไตรย์และคณะ. **การแพทย์แผนไทยในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล**.
กรุงเทพมหานคร : ศุภนิชการพิมพ์, ๒๕๕๒.

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ, นพ. และคณะ. **คู่มือหมอชาวบ้าน**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
หมอชาวบ้าน, ๒๕๕๔.

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ. **คู่มือการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๕.

แสงไทย คำภูไทย. **เจาะลึกผลวิจัยสมุนไพรยอดนิยม**. กรุงเทพมหานคร : ปิรามิด, ๒๕๔๘.

อ่อนเรือน เนียมลี้, แม่ชี. **ย้อนรอยพ่อปู่ชีวก โกมารภัจจ์**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์สัมปญญะ, ๒๕๕๒.

(๒) บทความ :

งามผ่อง คงคาทิพย์, รศ.ดร. “ศักยภาพสมุนไพรไทยบอระเพ็ดยาอายุวัฒนะ” **มงคลมิตี**.ปีที่ ๑ ฉบับที่
๑๒ (มีนาคม ๒๕๔๕) : หน้า ๑๕.

_____. “ศักยภาพสมุนไพรไทยการใช้สมุนไพรอย่างถูกวิธี.” **มงคลมิตี**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๒
(มกราคม ๒๕๔๕) : หน้า ๙.

_____. “มหัศจรรย์สมุนไพรไทย.” **มงคลมิตี**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๖ (กรกฎาคม ๒๕๔๓) : หน้า
๒๙.

สำรวย รักการเรียน. “ต้นไม้มะสมุนไพรรักษาโรคประวัติน.” **มงคลมิตี**. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๒ (มกราคม ๒๕๔๕) : หน้า
๘-๙.

_____ “ต้นไม้และสมุนไพรในพุทธประวัติ.” มงคลมิตติ. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒๓ (กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕) : หน้า ๖ - ๗.

_____ “ต้นไม้และสมุนไพรในพุทธประวัติ.” มงคลมิตติ. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม ๒๕๔๕) : หน้า ๖ - ๗.

(๓) วิทยานิพนธ์และงานวิจัย :

เกศินี ลิ้มบุญสืบสาย. “การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทของหมอชีวกโกมารภัจที่ปรากฏในคัมภีร์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

นิตยา หวงหิรัญย์. “ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมสุขภาพด้วยสมุนไพร : กรณีศึกษาพระสงฆ์พระสงฆ์อำเภอเมืองเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระคำผาย ปสนโน (วงศ์ละคร). “ศึกษาจริยธรรมของหมอพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยสมุนไพรในทัศนะของหมอพื้นบ้านในเขตเทศบาลนครอุดรธานี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

พระครูสุวรรณธรรมทิน (ธมมทินโน). “สภาพปัญหาจริยธรรมของหมอพื้นบ้านในการรักษาโรคด้วยสมุนไพรสมุนไพรกรณีศึกษา : หมอพื้นบ้านเขตอำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (พระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระครูอินทสารวิจักษ์ อินทสโร (กิจไร่). “ศึกษาการรักษาโรคด้วยสมุนไพรและธรรมโอสธที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

พระมหาวัฒนา ปญญาทีโป (คำเคน). “ศึกษาเรื่องการบริหารปัจจัย๔ของพระสงฆ์ที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

พระอธิการไพศาล กิตติภทโท (บำรุงแคว้น). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องการใช้พุทธปรัชญาในการบำรุงรักษาจิตผู้ป่วย”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (ปรัชญา) บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

ศศิธร เขมาภิรัตน์. “การศึกษาเปรียบเทียบพุทธวิธีในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมกับการแพทย์แผนไทย”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

อุทัยวรรณ เลาประเสริฐสุข. “การศึกษาเชิงวิเคราะห์ฤทธิ์พุทธวิธีบรรเทาทุกข์ยามเจ็บป่วย”.
 วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. (พระพุทธศาสนา). บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ๒๕๔๖.

(๔) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ :

นันทศักดิ์ จอมทอง. ความรู้เบื้องต้นเรื่องการผลิตเอนไซม์และวิธีสุขภาพ. ม.ป.ท. : ม.ป.ป,
 (เอกสารเย็บเล่ม.)

เบญจวรรณ สมบูรณ์สุข. พิกัดยา ๘๑ พิกัด. ม.ป.ท. : ม.ป.ป. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม).

(๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

การทำยาลูกกลอน.(31 ส.ค. 2553). “ฐานข้อมูลองค์ความรู้สมุนไพรไทย”; [ออนไลน์], แหล่งที่มา :
<http://dit.dru.ac.th/herb/Main.htm>[18ม.ค.2559].

รองศาสตราจารย์ รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล, “เบญจอำมฤต-รักษามะเร็งตับ”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา:
<http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/19> / เบญจอำมฤต-
 รักษามะเร็งตับ[18 ม.ค.2559].

๒. ภาษาอังกฤษ:

Pichian Skunthom C. **Botanical Origin and Identification of Krai-Krue Herbal Plant**
 Kasetsart JNat Sci 2007. 41 : 420-32.

The European agency for the evaluation of medicinal products. **Evaluation of
 medicines for human use.** Position paper on the risks associated with the
 use of herbal products containing aristolochia species. 31 October 2000.

Department of Medical Sciences. **Thai Herbal Phamacopoeia.** Bangkok : Prachachon;
 1995.

ASEAN Countries. **ASEAN Herbal Medicine.** Jakarta:AksaraBuana Printing ; 1993,

Newall, CA, Anderson, LA, Phillipson JD, **Herbal medicines** : a guide for health care
 professionals. London : Pharmaceutical Press ; 1996,

Basch, EM, Ulbricht, CE, editors. **Natural Standard herb &supplement handbook** :
 the Clinical bottom line. St. Louis : Mosby ; 2005,